PETRI DE ALLIACO
Cardinalis Cameracensis
CANDIDUM OPUSCULUM
DE
DIFFICULTATE REFORMATIONIS IN CONCILIO UNIVERSALI,
Scriptum A.1410. proxime ante Concilium Constantiense
Ad
JOHANNEM GERSONEM,
Parisiensem Cancellarium.
Ex antiquo MSCto Academiæ Helmstadiensis.

CAPUT I.
De Difficultate Concilii Universalis per Romanorum Imperatorem illo tempore convocandi, quo Imperium vacabat, haud longè ante Concilium Constantiense.

Gersonis librum vid. supr. Part. V.

Prava Johannis 23. indoles.

Jus Imperatoris concilium generale convocandi à Gersono assertum.

Dubiũ ex vacante imperio. Imperiũ vacavit A.1410.

Principes Imperii diversis tunc Papis addicti.

Dissensere Electores in eligendo novo Imperatore.

Dubia de Sigismũdo, Hungariæ Rege, in Imperatorẽ eligendo. Wenceslao, Sigismundi frater, Imperii jura neglexerat.

Exigua spes primũ concepta de Sigismundi in Ecclesiam & imperium studio.

Novum dubium,

BOne pater, In præmissis mihi aliqualiter satisfecisti. Nunc autem, si non timerem te nimis offendere, atque Patris mei spiritualis, scilicet *Domini Papæ, verenda detegere*, quæ tamen proh dolor *ipse non curat* (ut docet experientia) *cooperire*: Aliqua adhuc mihi occurrentia *dubia* vellem per tuam industriam declarari.

Videlicet, ubi dicis, quod *per Imperatorem* vel *Regem Romanum convocatio generalis concilii, pro militantis Ecclesiæ redintegratione & morum reformatione*, in eadem fieri oporteat. Quod mihi grave dictum esse videtur, cum actu non sit *Imperator* aut *Rex Romanus*, sed *vacet imperium*, atque Electores Imperii quidam *Johanni* & alii *Angelo* prædictis obediant, & aliis diversis respectibus sint divisi.

Videtur etiam, quod ad eligendum aliquem in *Regem Romanum*, præsertim utilem & idoneum, Principes Electores non velint, aut nequeant insimul convenire.

Ex quo infertur, quod dictum *imperium* remanebit diu absque rectore. Et, si ita fiat, sequitur, quod propterea schismata illa in Ecclesia etiam diutius, quam forte credimus, obdurabunt.

Sed *Rex Hungariæ*, si bene singula considerentur, de quo multus est sermo, Ejus salva reverentia, non est aptus ad imperium regendum, *multis* aliis eum magis tangentibus *occupatus negotiis*: Nec est de illis, per quos salus facta est in Israel : Sed per quos dictum *imperium* totaliter *in suis juribus est dissipatum*, quique tam diu permiserunt ipsam Apostolicam Ecclesiam in schismate fluctuare, nullum interponentes remedium, quo reintegrata fuisset. Unde non speratur, quod ex *ipsius Regis electione*, si fieret, ipsa Ecclesia & imperium per hoc prosperari deberent.

Præterea esto, quod nihilominus dicti *Electores* tandem Domino concedente super hoc conveniant, ut aliquem eligant *Imperatorem*, sive *Regem*, eidem Domino Johanni vel Angelo, aut Petro adhærentem: Forsan electus ipse *electionis suæ approbationem* recipiet ab illo, ex eisdem tribus de papatu contendentibus, cui adhærebit, & illi *præstabit* solitum *juramentum*, ut in Decretis

quod à novo Imperatore nō possit expectari reformatio Ecclesiæ.

tis est descriptum. Et si ita fiat, qualiter Rex ipse salvo suo juramento poterit ei contradicere? Vel, nolente, qui dictam electionem approbabit, prædictum *concilium convocare*, seu *in illo præsidere?* Nec non, si videatur ei expedire pro publica utilitate, ipsum, qui hujusmodi electionem approbabit, ad cedendum ejus papatui inducere, aut nolentem compellere potentia coactiva, aut alias circa hoc utiliter providere, prout fecit prædictus *Otto Magnus Augustus.*

Quæ dubia jam solvit Gerson supr. Part. V.

CAPUT II.

De pecuniariis constitutionibus Johannis 23. quæ Ecclesias onerarent.

QVippe notorium est, quod dictus *Johannes* in primordio sui Pontificatus *reservarit* suæ dispositioni omnes patriarchales, Metropolitanas, ac Cathedrales Ecclesias, nec non omnia monasteria virorum, prout etiam nonnulli ejus prædecessores summi Pontifices facere consueverunt, decernens irritum & inane, si secus super hoc aliquid contingeret attentari.

Reservationes Johannis 23.

Item ultra prædictas, & omnes *generales* alias *reservationes* quarumlibet inferiorum dignitatum, & beneficiorum Ecclesiasticorum, per eum etiam factas, *extra solitam consuetudinem eorundem suorum prædecessorum reservavit* suæ dispositioni, omnes prioratus, Conventuales & majores post Pontificales Cathedralibus, nec non principales dignitates in collegiatis Ecclesiis ubicunque vacantes & vacaturas.

Plures reservationes fecit Johannes 23. quam omnes ejus antecessores.

Propter quas quidem reservationes, omnes *gratiæ expectativæ* per eum factæ quibuslibet, etiam magnis literatis & egregiis personis, *restringuntur* ad inferiora beneficia vacantia. Et per hoc etiam *locorum ordinarii*, ne possint de illis prioratibus & dignitatibus utilibus personis providere, penitus *excluduntur.*

Jo patronatus Ecclesiæ præsidibus subtractū per Johannē 23. Bonifacii IX. vestigia legit Alexander V. Constitutio Alexandri V.

Item notorium est, quod *Alexander Papa Quintus* paulo ante ipsius obitum, *sequendo* in hoc *vestigia Bonifacii hujus nominis IX*, qui cum dicto *Petro* de Papatu contendebat, voluerit & ordinarit: Quicunque promoveretur per eum ad quamcunque patriarchalem, aut Archi Episcopalem, aut Episcopalem dignitatem vel abbatiam, nisi infra annum literas Apostolicas super ejus promotione confici faceret, quod ex tunc dicta promotio viribus careret.

Et eandem constitutionem etiam dictus *Johannes* observat, & observare intendit.

Alexandri V. constitutiones servavit Johannes 23.

Item dictus *Dominus Johannes* aliam fecit constitutionem, continentem in effectu, quod quicunque ab eo impetraret qualecunque beneficium Ecclesiasticum suæ dispositioni reservatum, antequam illi sub eadem impetratione literæ Apostolicæ in Romana curia confectæ traderentur, *solveret cameræ Apostolicæ realiter medietatem fructuum* dicti beneficii impetrati *unius anni.* Quam etiam constitutionem ad unguem dictus *Dominus Johannes* ex tunc observavit & observat.

De medietate fructibus aut reditibus unius anni de quolibet officio Ecclesiastico ad Romanam curiam pendendis constitutio Johannis 23.

Item *duæ novellæ constitutiones* vehementer exorbitant ab antiqua observantia Romanæ curiæ, & tendunt in *decrementum maximum Cathedralium & aliarum Ecclesiarum*, & monasteriorum, conventualium, prioratuum, quibus de Prælatis in eadem curia providetur, seu quibus conferuntur vacantia, vel reservantur certo modo vacatura Ecclesiastica beneficia conferenda, ut liquet manifeste. Nam *olim* quicunque præfecti fuerant cathedralibus Ecclesiis, aut monasteriis virorum vacantibus, in prælatos, non arctabantur per sedem Apostolicam, ut *in promtu* plus solverent Cameræ Apostolicæ, aut collegio Dominorum Cardinalium, *pro communi servitio*, quam *medietatem taxæ*, ad quam Ecclesiæ vel monasteria ipsa in eadem camera reperiebantur esse taxata. Et *pro alia medietate solvenda*, promotis, postquam pacificam administrationem eorum

Constitutio pecuniaria Johannis 23. pro communi servitio.

eorum & regiminis Ecclesiarum, vel monasteria, quibus præfecti erant, essent pacifice adepti, competens *dilatio dabatur* in camera memorata, absque privatione quacunque.

Cathedrales Ecclesiæ olim ad magnam auri summam taxatæ.

Et est ratio: Quod generaliter pene *omnes cathedrales Ecclesiæ*, atque omnia *monasteria virorum*, præsertim *in Germania, Francia, Anglia, Bohemia, Hungaria, Polonia*, & aliquibus aliis regnis, reperiantur in eadem camera *ad magnas summas taxata.*

Aurum prænumerandum Cameræ Apostolicæ.

Quas quidem *taxas* oportet promotos per ipsum Dominum Johannem *integraliter solvere* cameræ & collegio prædictis, *antequam literæ Apostolicæ* super eisdem promotionibus confectæ *tradantur* ipsis promotis. Quod eis frequenter redditur impossibile.

Unde multi ipsorum *a dicta curia vacuis manibus abire* permittuntur.

Prænumerationis illius incommoda in Ecclesias redundantia.

Ex quo contingit, quod *plures* Ecclesiarum & dignitatum seu monasteriorum, ad quæ promoti sunt, *possessionem nequeant apprehendere*: Et per consequens, unde ipsis Cameræ & collegio satisfaciant intra illum annum, invenire non possint: Et si forte reperiant, hoc fit communiter non absque *magno damno Ecclesiarum* & monasteriorum, ad quæ promoti fuerint.

Dilatio solvendi aeris ipsa officii fuit privatio.

Et si *intra* dictum *annum integraliter* non satisfecerint cameræ & collegio memoratis, eo ipso *de Prælatis* ipsis *fiunt non Prælati.* Quia suis dignitatibus, per lapsum dicti anni, propter ipsorum *impotentiam*, seu *paupertatem*, aut aliud superveniens eis *legitimum impedimentum*, ipso facto privantur.

Nulla dilationis excusatio admissa.

Nec citati vel auditi.

Nec postea *citantur vel audiuntur*, in eorum allegationibus, quare non solvant cameræ & collegio præfatis.

Expensæ Ecclesiasticorum perditæ.

Et sic omnes *expensæ*, per ipsos privatos occasione promotionum suarum in ipsa curia & extra eandem curiam factæ, *perduntur*, & *labores* ipsorum ipsis fiunt *inutiles.* Quare remanent pauperes & scandalizati in clero & populo.

Ecclesiæ quare sæpe pastoribus olim destitutæ.

Ac per hoc etiam *Ecclesiæ* & monasteria ipsa suis *pastoribus*, absq; ipsorum promotorum culpa, passim *destituuntur.*

Et videtur, quod *dominus Papa* & collegium Cardinalium præfati, sint in culpa, quare intra dictum annum ipsi promoti totaliter non solverint: Quia non dederunt eis literas super ipsorum promotionibus, & sic pecunias restantes acquirere non potuerunt.

Mellor ordo in Ecclesiis ante tempora Johannis 23.

Item olim ante schisma, *Pisis* decisum, novissime iteratum, ratione inferiorum dignitatum, & beneficiorum Ecclesiasticorum vacantium, vel certo modo vacaturorum, quæ conferebant, aut cum vacarent, conferenda, *non consueverunt* impetrantes *medios fructus* dignitatum & beneficiorum præfatorum eidem *cameræ solvere, priusquam* illa *essent pacifice assecuti.*

Extorti primi Ecclesiarum reditus per Joh. 23

Et tunc *concordabant* super illis *cum collectoribus fructuum* dictæ cameræ in diversis partibus debitorum, aut successoribus eorundem. Nunc autem *extorquentur* dicti *medii fructus* ab impetrantibus ipsis in eadem curia, *antequam* eis *literæ* Apostolicæ confectæ super talibus gratiis *tradantur* per officiales dictæ cameræ. Licet *plerique* dictorum *impetrantium* sint *incerti*, *an possessionem* earundem dignitatum & beneficiorum unquam *valeant adipisci.*

Artificiũ Joh. 23. ut ciuum Ecclesiasticũ vendẽdi.

Et quod deterius est, *si* forte *centum concurrerent pro uno beneficio vacante* & reservato impetrando, *daretur omnibus per Papam.* Tamen si literas Apostolicas super ipsis impetrationibus suis vellent habere, *quemlibet* eorum incunctanter *medietatem fructuum* dicti beneficii præfatæ cameræ ante omnia *solvere oportet. Prænuret, licet nisi unus eorum illud assequi posset.*

Prænumeratio redituum

Pono etiam, quod aliquis impetret à Papa aliquod beneficium vacans in compatibile cum alio beneficio quod obtinet, sicque illud primum, per assecutionem pacificam illius alterius, teneatur dimittere: Quod dimittendum impetret alter à Papa, cum istis clausulis, quod illud sibi conferatur, cum vacabit per eandem assecutionem, vel alias quovis modo, præterquam per obitum illius, qui illud tenetur dimittere, ut præfertur: Iste idem *secundus impetrans* nihilominus tenetur solvere medios fructus illius beneficii dimittendi, antequam vacabit, cameræ prædictæ.

Ecclesiæ pendendæ ab omnibus canonicis, etsi unus solum officio possit frui.

Novum aurì satisfacti in Johanne 23.

Numquid illa *impetratio* cum solutione *Simonia*

ne *isthæc Ec-*

eleſiaſticorum officiorum impetratio inaurata.

ne dictorum mediorum fructuum eſt *Simoniaca* cenſenda eorum prætextu? Et quia poſſibile eſt, quod primus impetrans moriatur, aut reſignet in manibus Papæ dictum primum beneficium: Nunquam ſecundum adipiſcetur, & per hoc ſecunda impetratio inefficax erit.

Papam & Cardinales non eſſe Dominos Eccleſiarum, ſed conſervatores.

Ex præmiſſis etiam corollarie quæritur, cum Dominus *Papa & ejus Cardinales non* ſint *Domini Eccleſiarum & monaſteriorum*, ſed ſolum illorum *conſervatores* in juribus eorundem, num liceat eis nihilominus tales *inſolitas*, *abuſivas & penoſas facere conſtitutiones*, per quas potiſſimum *pauperes*, quantumcunque *bene literata ac ſufficientes Eccleſiaſtica perſona*, non tamen habentes in promtu ſolvere Papæ & collegio ac Cameræ ante dictis integros & medios fructus prælaturarum ac monaſteriorum, & aliorum inferiorum dignitatum ac beneficiorum, *in ipſa curia excluduntur*, & illa ſolum habentibus & ſolventibus, quantumcunque alias forte inſufficientibus & *illiteratis, conceduntur*? Et num dictæ conſtitutiones, absque peccato mortali poſſint à quolibet obſervari? Cum *propter avaritiam* & contra charitatem & Evangelium, ſcilicet, *gratis date, gratis accepiſtis*, & contra ſacros canones, & ſub tali velamine peſſimam *Simoniã* inducentes, fuerint adinventæ.

Literati non bene ærati ab officiis Eccleſiaſticis excluſi. Illiterati inaurati ad officia admiſſi. Conſtitutiones pecuniariæ Joh. 23. ſimoniacæ repudiatæ.

Caput III.

De magnis dubiis, Gerſoni objectis, De Papa extra Cardinalium collegium eligendo, & ſic Eccleſia reformanda.

Conciliũ generale convocãdum ſuo fructu cariturum.

Cum igitur juxta præhabita pateat, quod apud Papam & ejus collegium Cardinalium nulla vigeat charitas quoad alios Prælatos & Chriſtianos, ſed perpetua & inſatiabilis rapacitas potius ardeat in eisdem, ut qualitercunque dicebatur: Dato, quod *generale Concilium convocaretur*, & fieret, ſicut dicis & conſulis fieri debere, qualis ex hoc *utilitas univerſalis Eccleſiæ* reſultaret?

Cardinales electionem novi Pontificis ſibi ſolis vindicaturos.

Eſto etiam, quod omnes iſti tres de papatu contendentes *ſponte cederent*, aut *ad cedendum compellerentur* inviti, eisque novus Papa, ſicut factum fuit in Piſis noviſſime, ſurrogaretur: Dicti *Cardinales* in ſtatu eorum nihilominus remanentes dicerent, quod *ad eos duntaxat ſpectaret electio ſummi Pontificis.*

Reformationis irrita augurium. Priſtinos mores mãſuros.

Quod ſi obtinerent, non eſt dubitandum, quin unum ex ſe ipſis eligerent, ſicut fecerunt in Piſis. Sicque *nulla reformatio efficax & fructuoſa* ex ceſſione hujusmodi ſequeretur, niſi *vocalis*, & *unius perſonæ mutatio tantum*. Et hi quidem *electus* & *electores*, juxta *mores veteres* eorum, ſimiliter perpetuum errorem in ipſa Eccleſia continuarent, quousq; unus eorum in eodem ſtatu in ipſa Eccleſia remaneret.

Grave exemplum à Petro de Alliaco datum de ſacerdotibus Belis.

Certum eſt enim, quod myſtice *ſacerdotes Bel* cum eorum uxoribus & filiis omnes unanimiter in lacum leonum miſſi fuerint, ut per ipſos leones devorarentur. Quod *ſi aliqui eorum ſupervixiſſent*, ex tunc etiam cibos regios, eidem Bel ſingulis diebus appoſitos devoraſſent, prout ante deceptorie facere conſueverant. Et ne hoc deinceps fieret taliter, una ſententia ſuper omnes juſto Dei judicio lata, ſubito perierunt.

Exemplũ Eli in facta Eccleſiæ circa tempora concilii Conſtantienſis traductũ.

Et quia Eli debite non correxit ſuos filios, in legem Domini delinquentes, privatus eſt ſacerdotio, & de ſella corruit, & fracta cervice deceſſit. Uxor alterius eorundem filiorum abortivit, & ipſi filii interfecti quaſi eodem tempore perierunt, *ne aliquod ſemen eorum remaneret* ſuper terram.

Papam extra Cardinalium Collegium electum non iri admiſſũ.

Et ſi forte dicti Cardinales, ipſis eodem concilio reſiſtente, ne ipſi eligant Papam, & ſi tota congregatio, aut ejus autoritate aliqui maturiores prælati, *aliquem virum idoneum & utilem extra dictum collegium Cardinalium eligerent*: Illi Domini Cardinales, ut præſumendum eſt, obedire ipſumque in Papam habere non vellent.

Unde *novum ſchisma* in eadem Eccleſia

sia priore pejus iterum procul dubio oriretur. Sicque ad omnem partem est magis perplexitas in hoc facto.

Concilii Pisani fata Concilii novi exemplũ fore metuitur.

Etiam, Pater, te scire desiderio, quæ dico: Sicut *Pisis* factum fuit de *celebratione ultimi generalis concilii*, subsecuta electione illico dicti *Alexandri Papæ V.* quod, licet Domini *Cardinales*, qui tunc erant, utriusque obedientiæ, dictum concilium Pisanum convocarent, & *promitterent* in eorum literis longe latetque directis, *quod dictam Apostolicam Ecclesiam in capite & in membris* per idem concilium *reformare vellent*, tamen eundem Alexandrum *de eodem consortio* elegerint. Qui prorsus inexpertus erat eorum, quæ officii Pastoralis honor & sublimitas exigebat, quamvis esset magnus Theologus. Et *quicquid* dicti *Cardinales ab eo petierunt, ipsis absque contradictione concessit, nec audebat ipsis aliquid denegare.* Unde ipsi continuo eum importune crebris petitionibus vexarunt, ita, ut aliquando propterea in se ipso nimium turbaretur. Nec poterant satiari.

Reformatio promissa Pisis sed non præstita. Alexandri V. genius, Prona indulgẽtia,

Deformatio officiorum Ro. curiæ.

Deformavit etiam, eis volentibus & instantibus, statim post ejus assumtionem ad papatum *nobiliora officia suæ curiæ*, in præjudicium aliorum. Insuper *privavit multos* absentes nec vocatos *suis dignitatibus & beneficiis Ecclesiasticis*, occasione sumta, vel quod *Angelo* aut *Petro* præfatis adhærerent. Et similia *multa fecit* satis *absurda*, eâdem importunitate & ambitione hujusmodi *Cardinalium*, ipsum ut sic faceret stimulantium.

Iniqua Ecclesiasticorum remotio. Prætexto. Calcaria.

Et hæc fuit ipsa reformatio ultro promissa!

Caput IV.

Scrupulus de Concilio Universali intermittendo.

Inanis de Concilio generali spes.

SEd quia de præteritis præsumitur *in futurum*, videtur, quod verosimiliter sic aut pejus fieret, *si promissum per ipsum Alexandrum* in ejus papatu, de quo nunc agitur, *celebraretur concilium generale.*

Præterea *semper anniti & non proficere, ultimæ dementiæ est.*

Igitur ex istis omnibus, per me in præcedentibus quæstionibus tactis, videtur mihi, quod utilius sit, *relinquere* dictos Dominos, *Papam & Cardinales, suo ingenio*, quam supervacue dictum concilium celebrare: Ad parcendum eorundem Prælatorum & aliorum *superfluis laboribus & expensis.*

Ferenda quæ mutari non possint.

Tamen quod *in his perplexitatibus* tibi expedire videtur melius, edicito Pater.

Caput V.

Novi scrupuli de Constitutionibus pecuniariis Johannis 23.

PRæterea in Sexto & Decr. in plerisq; locis habetur, quod omnium beneficiorum Ecclesiasticorum dispositio pertineat ad Papam, attamen *ordinarii collatores* de illis habeant providere, modo vacet aliquod beneficium dispositioni Apostolicæ generaliter reservatum, quod *aliquis* ad hoc *idoneus* vellet habere.

Sed cogitet quis inter se: Si illud impetrabis à Papa, non habes, unde *medios fructus primi anni* dicti beneficii ei solvere possis, & per consequens tibi *non darentur literæ* Apostolicæ super illa impetratione, *nisi ante omnia solveres illos:* Quia *impedit omne forum defectus denariorum.* Vel habet, unde solvere posset, cogitat tamen, hoc esse iniquum, simoniacum, scilicet ut solvat illos fructus, antequam habeat possessionem dicti beneficii, quod impetravit à Papa. Quia est quidem color sophisticus, ne sub illo velamine dictum beneficium sibi concedatur à Papa. Ut sic esse videatur *contractus emtionis & venditionis* inter Papam & eum. Nempe dictum beneficium per Papam,

Impedit omne forũ defectus denariorum.

A Joh. 23. ad Ecclesiasticum officium promotus factus Simoniacq.

Papam, non suorum meritorum, sed *pecuniæ ob respectum*, sibi dari. Nec certus esset, an dictum beneficium prætextu illius contractus assequi posset. Sciens etiam, quod beneficia Ecclesiastica gratis debeant conferri, nullo pacto, seu pecuniario quæstu intercedente.

A vero patrono Ecclesiæ prometus pro Intruso habito.

Unde istis inter se discussis, vadit ille ad *ordinarium collatorem*, qui ipsi gratuito confert dictum beneficium vacans, quod virtute talis collationis assequitur pacifice. Sed nihilominus de jure communi censetur *intrusus* in illo, propter reservationem papalem, & si percipiat fructus exinde, efficitur *inhabilis* eo ipso ad quodcunque beneficium Ecclesiasticum in posterum obtinendum, *ni solvat* hujusmodi *fructus perceptos* exinde cameræ Apostolicæ, & per Papam habilitetur, & simpliciter dimittat dictum beneficium. Et si habilitari taliter velit, & dictum beneficium ulterius retinere, necessarium est ei, ut etiam illud *denuo impetret à Papa*, & concordet cum ipsa camera pro mediis fructibus dicti beneficii unius anni futuri, & illos etiam efficaciter solvat. Quod si fecerit, *incapax* ad obtinendum alium Ecclesiasticum titulum remanebit. Et sic ipsum beneficium censetur esse sine vero rectore. At Ecclesiastica beneficia ad hoc instituta sunt, ut propter ipsa in divinis officiis Domino serviatur.

Fructus percepti solvendi.

Fructus percipiendi itidem solvendi.

Modò quæro à te, Pater, qualiter *in hac perplexitate* pro salute animarum, & ne dicta beneficia debitis fraudentur obsequiis per ordinarios collatores, & alios, cautius sit agendum?

Item est *alia constitutio* seu ordinatio dicti *Domini Johannis Papæ*, quod *in Francia* nullus, etiam Magister in artibus, seu Medicina, & alii graduati, nisi *Magistri in S. Theologia*, vel *Doctores in jure canonico vel civili*, autoritate literarum Apostolicarum *possint habere canonicatus* & præbendas & dignitates, personatus & officia: *Sed familiares Dominorum Cardinalium*, esto quod ipsi *familiares* non sint graduati in aliqua scientia, illa nihilominus autoritate Apostolica consequi possint & tenere.

Theologorum ac JCtorum jus ad Canonicatus. Familiaribus Cardinalium majus jus ex constitutione Joh. 23.

Qua quidem ordinatione multorum *literatorum virorum* corda terrebantur. Et quia *quamplures à literarum studiis propterea retrahuntur*, quod non omnes, qui student in studiis generalibus, aliqui videlicet propter paupertatem, & reliqui propter alias diversas causas, *Magistratum in Theologia seu doctoratum in jure canonico vel civili* consequi possunt, & si omnes studentes in illis scientiis magistrari aut doctorari vellent, in infinitum eorum crescceret numerus & pareret confusionem, nec non ipsarum scientiarum vilipendium: Hinc peto, Pater, ut edicas, quid tibi etiam *de ista constitutione* videtur.

Hinc studiorum neglectus.

Item multa solennia officia Romanæ curiæ, ad quæ exercenda requiritur industria personalis, *Alexander Papa V.* & post eum *Johannes Papa* præfati, commiserunt certis *Episcopis* vel *fratribus Minoribus*, qui per *vicarios* illa exercent. Propter quod multæ falsitates & *indebitæ exactiones* in ipsis officiis commissæ fuerunt.

Alexandri V. & Johannis 23. constitutiones ansa malorum.

Etiam ipse *Johannes Papa* multa officiorum hujusmodi, quæ gratis & *idoneis* atque *autenticis viris olim committi consueverũt* & debuerunt, commisit, ut dicitur, *ex pacto*, & concessit *pecunia intercedente*. Sciens tamen, quod illorum emtores nihilominus juxta antiquam & laudabilem consuetudinem in cancellaria Apostolica *jurare* oporteat, *quod nihil ratione neglecto dictorum officiorum ipsi vel alii pro eis dederint*, & sic *voluntarie* illi tales efficiantur *perjuri*, & per consequens inhabiles ad Ecclesiastica beneficia obtinenda, & suspensi ab altaris ministerio: Tamen eis quandoque confert etiam gratias expectativas aut beneficia vacantia, pro suo libito voluntatis.

Venundaverũt officiorum sacrorum à Joh. 23. exercita, perjurio candidatorum.

Et isti sunt fructus, quos idem *Alexander* & *Johannes Papa* hactenus Ecclesiæ Apostolicæ attulerunt.

Fructus Ecclesiæ ab Alexãdro V. & Joh. 23.

CAP.

Caput VI.

Imperatorem unionem Ecclesiæ difficulter paraturum, manente Johanne XXIII.

Johannē 23. non posse manere Papā Universalem ob pessimas constitutiones.

ET, quia dici consuevit; *Quæ nimis apparent retia, vitat avis:* Quæro: Quod si forte *Rex vel Imperator Romanus*, si quis esset, qui foveret partem vel obedientiam dicti *Domini Johannis*, vellet ac posset *per potentiam coactivam* compellere sibi non obedientes, ut ei obedirent, ipsi non obedientes forte responderent eidem Imperatori vel Regi: Quod ad id de jure compelli non possent propter animarum suarum evidentissima pericula, quæ ipsi seu valde multi ex eis verosimiliter incurrerent, si dicto *Domino Johanni* obedirent, potissimum propter *enormales reservationes*, & *pravas constitutiones* ante dictas: Sed magis eis congrueret pro eorum salvatione in statu pristino remanere, quousque forsan *cessarent reservationes & constitutiones* ante dictæ in Romana Ecclesia, & illa *ad pristinos bonos mores* & antiquas laudabiles observationes reduceretur.

Reservationes esse abolendas.

Pristinos bonos mores reducendos.

Et sic etiam *Imperator* vel *Rex* ipse parum vel nihil faceret in hac parte.

Caput VII.

De duobus reliquis Pontificibus Gregorio XII. & Benedicto XIII. ad Generale Concilium, quod Constantiæ mox coactum, citandis.

SEd præmissis salvis, quæro, quid tibi de hoc videatur, quod, cum *Angelus* & *Petrus* prædicti, sint tanquam *notorii schismatici* & pertinaces hæretici in eodem *concilio Pisano* sententialiter declarati, numquid propter magnam adhæsionem, quam quilibet eorum habet, & quod uterque ipsorum asserit, se esse Papam & pro tali se gerit, sint *vocandi* ex abundanti cautela *ad istud concilium, quod instat celebrandum?*

An citandi Pontifices dissentientes ad Concilium Generale.

Et posito, quod sic, *numquid per hoc derogaretur ipsi celebrato concilio?* Quia per multos reputaretur forsan propter hoc de facto processisse, & sic etiam fuisse nulla, & nulliter attentata omnia, quæ exinde subsecuta fuerint.

An illa citatio autoritati concilii sit obfutura.

Et si non vocarentur, remanerent in pristinis erroribus *Angelus* & *Petrus*, & eis adhærentes.

Ex hoc etiam incidenter quæro, numquid, si dictum *instans generale Concilium* convocaretur, & interpretatione juris vel propter publicam utilitatem ipsi, *Angelus* & *Petrus*, & eis adhærentes citarentur, ut dicto concilio interessent, si vellent, alioquin procederetur in illo, prout finaliter expediret, *eorum absentia*, seu *contumacia* non obstante: Numquid sufficeret talis *generalis citatio* quoad eos? Vel an aliqua *causa exprimi* deberet in ipsa, in specie, quare ad dictum concilium celebrandum *mittere* vel *venire* deberent?

De formula citationis illius.

Caput VIII.

De tuto loco Concilii Universalis.

Quis locus Concilio universali aptus?

ETiam, an tunc *Roma* vel *Bononia*, vel aliqua alia *civitas*, *in quam* prædictus *Dominus Johannes Papa habet temporale dominium*, *esset locus congruus, quoad celebrandum in illo dictum concilium?* Et videtur, *quod non*, prima fa-

Civitas non sit sub dominio Johannis 23.

cie. Quia ipsi *Angelus* & *Petrus*, & ejus adhærentes semper allegarent, illum locum eis non esse tutum, & per consequens ipsi ad eum venire vel mittere de jure non tenerentur. Et sic remanerent semper in eorum pristinis erroribus, & dictum concilium hic frustra convocaretur. Ut de multis aliis taceam inconvenientiis, ad abbreviandum sermonem.

Sub qua conditione Conciliū possit esse sub dominio Johannis 23.

Incidenter quæro, quod *si Papa Johannes in* aliqua *terra*, in temporalibus *sibi subjecta*, *convocaret* dictum *concilium* in proximo celebrandum, *cum illa cautela*, quod toto tempore, quo ibi esset congregatio Prælatorum, aut duraret dictum concilium, *dimitteret* aliquibus potentibus non suspectis extra manus suas dictum *temporale Dominium* cum receptione *juramentorum* & aliarum utilium cautelarum, quod ista providere deberent, ut nemini fieret violentia vel injuria, sed sibi esset conveniendi & disponendi omnia plena libertas, cum salvo conducto omnibus, qui illic venirent, quod pro eorum voluntatis libito inde tuto recedere possent: Quid tibi, pater, de hoc videtur? An nihilominus *locus* ipse a contendentibus de papatu, & eis adhærentibus tanquam *non tutus* posset licite recusari? Et videtur, quod non. Cum vix sit aliquis locus, qui per aliquod dominium potens non occupetur, seu teneatur, ubi etiam posset impressio fieri, & qualiter in hoc esset providendum?

HER-